

**De Vita Et Honestate Canonicorvm, Et Aliorvm
Ecclesiasticorvm Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De rebus Ecclesiæ malè alienatis recuperandis. cap.xii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](#)

inferi, cui præsider in spiritualibus, & temporalibus,
sive ipso suspensus. Inferiores verò Prælati, commen-
tarior, & aliarum ecclesiarum rectores, beneficia, vel
alministracionem quomodolibet obtinentes, priorati-
bus, preposituris, prepositatibus, dignitatibus, perso-
natus, administrationibus, officiis, canonicatibus,
tribendis, alijque ecclesiasticis cum cura, & sine cura
secularibus, & regularibus beneficiis, quorum res, &
bona alienarunt, duntaxat ipso facto priuati existant;
hanc absque declaratione aliqua vacare censeantur;
politicque per locorum Ordinarios, vel alios, ad quos
tunc collatio perrinet, personis (illis exceptis, quæ
potestea priuata fuerint) liberè de iure conferri: nisi
ad dispositioni Apostolice Sedis sint specialiter, aut
generaliter reseruata. Nihilominus alienatae res, & bo-
na huiusmodi ad ecclesias, monasteria, & loca pia, ad
quæ alienationem huiusmodi pertinebant, libere
mentantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
potestam, &c.

Brevi iati alie-
nates bona sec-
rum beneficio-
rum, his ipso
facto priuatiur.

De rebus Ecclesiæ male alienatis recuperandis.

C A P . X I I .

Petratatis iis, quæ de rebus Ecclesiæ non alienādis,
pro instituti nostri ratione dicēda videbātur: nunc
non importum, nec ingratum fore Ecclesiasticis
alietur, si aliquod à nobis adseratur remediu, quo
male alienata recuperari possint. Qua de re quia Pius
pia quintus aliquot constitutiones edidit, illas præ-
dictis allucere non grauabimur, si fortasse illarū præ-
dictis & ope recuperari queant, quæ hisce turbulentis
temporibus in Belgio male alienata esse constat.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam
rei memoriam.

Eti de singulis pastoralis officiij cura nos admonet
eile sollicitos, fabricam tamen sancti Petri, quam
speciali quadā cura nobis cognoscimus esse com-
muni, specialis intentionis fauore prosequimur, cam-
pagnis attollimus opportunis. Accepimus sanè nu-
mero quod diuersæ personæ, tam ecclesiastice, quam

T t secu-

seculares, quamplura bona, possessioes, & reme
ecclesiis etiam Metropolitanas, monasteria, beneficia
domos, & alia regularia, ac alia pia loca, ecclesiis
spitalia pertinentia, & spectantia, præte xii diebus
alienationum, eis contra tendrem literarum fiduciam
cordationis Symmachii, & Pauli secundi, ac alterius
manorum Pontificum prædecessorum nostrorum, at
sine Apostolice sedis licentia, seu illarum formam
seruata, aut alias in euidens damnum, & præjudicium
ecclesiastum, monasteriorum, beneficiorum, lo
rum locorum huiusmodi factorum occupauerunt
detinuerunt, ac de præsenti occupent, & detinent,
præmissa connuentibus oculis per transire neque
ut pote, quæ in diuinæ maiestatis offensam, ac cito
rum, & ordinis Clericalis detrimentum tendantur
fabricæ præfata maximis necessitatibus succurre
dilectos filios Collegium & deputatos fabricant
tæ, eorumque pro tempore Auditores & ministri
eorum singulos à quibusvis excommunicacionis
suspensionis, & interdicti, alisque ecclesiastica
penitentias, censuris, & poenis à iure vel ab homine, aut
occasione, vel causa latentes, si quibus quomodo
innodati existunt, ad effectum præsentiam donare
consequendum, harum serie abstinentes, & absentia
fore censentes, motu proprio, non ad ipsorum capi
tatorum, & Collegij, ac Auditorum, & ministri
præfatorum, vel alicuius eorum, aut pro cito, non
super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed a re
scientia, ac de mera nostra liberalitate, & aperte
potestatis plenitudine, eisdem Collegio, & minis
tris, eorumque pro tempore Auditoribus, & mi
nistribus, ut omnes, & singulas alienationes in
præfatis, yt omnes, & singulas alienationes in
teosim, seu censum perpetuum, aut tertiam, vel
ultra triennium locationes, vel concessiones de
mutationes, aut occupationes, de quibusvis
possessionibus, aut aliis bonis immobilibus, for
& iuriis, tam spiritualibus, quam temporaliis
ecclesiastum, monasteriorum, domorum, beneficiorum
hospitalium, & aliorum piorum locorum que

se sedis Apostolice licentia, aut illius forma non ser-
ua in danum ecclesiarum, seu solemnitatibus à iu-
niciis, aut constitutionibus ipsorum monasterio-
rum seu domorum minime seruatis, aut aliis nulliter
iudicibus factas reuidere, & constito sibi quantum suffi-
cere videbitur de præmisso, illas, & contractus super-
e sub quibusvis formis, & verborum expressionibus
utios, & celebratos, etiam si iuramento vallati exi-
stam, corum omnium tenores, ac si de verbo ad verbū
præmissis infererentur, pro expressis habentes, auto-
ritate Apostolica ad solius præfatae fabricæ procurato-
riabitantiam, etiam parte inuita, & contradicente,
sibi prius intimatione per tres menses, tenore
potestum rescindere, irritare, cassare, & annullare,
quaque detentores, & occupatores ad terras, posses-
siones, & bona, res, & iura præfata, ut præsertim, de-
cure, & occupata relaxandum, & de fructibus tam
talem perceptis, & qui percipi potuerunt, quam in
potestum percipiendis realiter satisfaciendum cogere,
impellere, bonorumque & fructuum recuperan-
do, huiusmodi tertiam partem ipsi fabricæ, reli-
qua duabus partibus ecclesijs, monasterijs, benefi-
ciis, dominibus, hospitalibus, & piis locis, ad quæ bona
spectabunt, cum effectu consignatis vendicare,
applicare possint & valeant, facultatem & auctori-
tatem concedimus & impartimur. Ita ut eisdem Col-
lego, deputatis, corumque Auditoribus, & mini-
stris licet dictæ tertiaræ partis huiusmodi bonorum
potest fabricæ, ut præmittitur applicatorum, cor-
poralem possessionem propria auctoritate libere ap-
petendere, illamque in dictæ fabricæ usus, & uti-
litem, absque alia sedis Apostolice, & superio-
rum ecclesiasticorum, monasteriorum, domorum, be-
neficiorum, hospitalium, & aliorum pitorum loco-
rum, ad quæ bona ipsa & fructus spectabunt licen-
tiam, alienare, vendere, & conuertere dicecansi lo-
cali cuiusvis alterius licentia desuper minime re-
gula. Decernentes præsentes literas nullo unquam
tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut in-
tentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari,

T t ij impu-

impugnari, aut invalidari, etiam ex eo capite quod
terrestrē habētes vocati nō fuerint, aut ad iuris termini
reduci minusque in controuersiam vocati possit, si
semper validas & efficaces existere, siveque premissis
effectus sortiri, minusque sub quib[us] suis similitudinibus
dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus
limitationibus, & derogationibus comprehensis
tenus posse, sed ab illis exceptas, & quoties illi em-
bunt, toties in pristinum statum restitutas esse de-
seri. Sicque per quoscumque Iudices, & Com-
rios quavis auctoritate fungentes etiam causas
latij Apostolici Auditores, sublata eis, & coram
bet quavis aliter iudicandi facultate, iudicari debet
ritum quoque, & inane, si secus super his à quoscumque
uis auctoritate scientes, vel ignorantem congerit
tari. Non ob tantibus præmissis, ac quib[us] suis Apo-
stolis, nec non in prouincialibus & synodalibus consi-
editis specialibus, vel generalibus constitutionibus
ordinationibus, ac quib[us] suis etiam iuramento, con-
fimatione Apostolica, vel quavis firmitate alia revo-
tis, statutis, & consuetudinibus, priulegis quoque
dulcis & literis Apostoli, quib[us] suis perfomantur
re, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis
approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, specifica-
lis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica-
pressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita
ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi prefundis-
suris, hacvice duntaxat specialiter & expresse de-
mus, ceterisque contrariis quibuscumque. Verum
autem, quod præsentium tractumptis etiam im-
manu secretarij & sigillo Collegij dictæ fabrica-
ptis & muniis, eadem prorsus in iudicio, & ex-
adhibetur, que præsentibus adhibetur, si forent
bitæ, vel ostense. Nulli ergo omnino hominibus
hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis
partitionis, decreti, derogationis, & voluntatis
attentare præsumperit, indignationem omniæ
Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum.

noster incursum. Datum Romæ, apud sanctū Petrum, anno incarnationis dominicæ, millesimo, quindecimo, sexagesimo nono, Kal. Ianuarij. Pontif. nostri anno quarto.

Prædictam autem constitutionem Alexander Riarius protonot. Apost. S. D. N. & curiæ causarum Cam. Apoth. generalis auditor, ac Fabricæ Basilicæ principis Apotholorum de urbe deputatus, nec non eiusdem Collegij fabricæ Iudex specialiter delegatus, in executio- nem mittere satagens, hoc super illa promulgavit de-

Auctoritate nostri officij, & ad D. Petri Aloisii fide- liusdem fabricæ Oeconomi instan. tenore præsen- tam mandamus omnibus, & singulis infrascriptorum cathedralium, etiam Metropolitan, ac collegiatarum superioribus, capitulois, & canonicis, parochialiumque Ecclesiæ rectoribus, ac capellaniis, archipresbyteris, non monasteriorum Abbatibus, commendatariis, Prioribus, ac domorum, conuentuum, & aliorum regularium locorum etiam superioribus, correctoriis, ac Guardianis, aliisque personis Ecclesiasticis, nec non archihospitalium, hospitalium, & aliorum piorum locorum gubernatoribus, quoconque nomine nuncu- putur, ad quos spectat, ac in executione seu publicatio- ne presentium nominan, & cognominan. quatenus termino octo dierum proximè futurorum sub quin- gentiorum ducatorum eidem Fabricæ applican, in sub- latum, & excommunicationis poenis, debeant, ac libet ipsorum debeat per cedulam eorum manibus subscriptam, prout ad eos, & eorum singulos quomodo- festat, omnes & singulas alienationes, etiam in em- ptyosum seu censum perpetuum, aut ad tertiam vel quartam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tem- pus longum vel longissimum ultra triennium, locatio- nes, vel concessiones seu permutations, aut occupa- tiones de quibusuis terris, possessionibus, aut aliis bo- nis immobilibus, seu rebus, actionibus, & iuribus, tam singularibus, quam temporalibus iurisdictionibus, etiā fidalibus Cathedralium, etiam Metropolitan. & alio- rum supra specificatorum monasteriorum, domorum,

Tt iij conuen.

conuentuum, beneficiorum, hospitalium, & alienorum locorum, hactenus tam per eos, quam prædictores suos factas, exprimendo, & specificando quatuor quantitates, valores, confines, loca, & dimensiones eorundem bonorum, nec non pretium & canonicum vel responsionem pro quo vel quibus transactionibus, & bona huiusmodi alienata, permulta concessa fuerunt, ac exhibendo, ostendendo, & faciendo instrumenta, rogatus, ac monumeta quoque penes eos existentia, necnon nomina regum de alienationibus, concessionibus, permutationibus, dismembrationibus bonorum corundem, quatuor nomine & prætextu etiam factis, necnon cognitum patriam, habitationem omnium & singulorum deontium, detinētiū, & occupantium iurum, tenet, bona immobilia, iuri cōficiōne, census, & modalia emphyteotica, obuentiones, fructus, redditus, & soluentium canones, redditus, census & obuentiones, ac alia supradicta suis Ecclesiis, & antecessorū iami longo, & longissimo tempore scripto Notario realiter, cum effectu, ad effectu revidendi, ac bullam S. D. N. Pij Papæ quinti iuguritione & recuperatione bonorum ecclesiasticorum Collegio fabricæ concessam plenariè ac integrè etuandi, & executioni demandandi dedisse, transmitteniasse, exhibuisse, & consignasse; alioquin si quis, &c. Datum Romæ in adib⁹ nostris die mensis Martij. 1570.

Bulla S. D. N. D. Pij Papæ V. ampliationis fabricæ, & recuperatione honorū Ecclesiæ sacerdotiorum monachorum, in favore Ecclesiæ, monasteriorum & palatiorum, ac fabricæ Basilicæ principis Apostolorum.

Exigit incumbens nobis Apostolica servitutem fabricum, ut fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, tanquam peculiari nostra cura sumptuosa, specialiori cura amplectentes, non modo illi concessa reperimus, conseruemus, verum etiam semper cōcessionibus decoremus, ut exinde

obus suffulta presidiis, celerius ad finem debitum perducatur. Sane licet alias nos ex certis tunc expressis cauſis per alias nostras motu proprio confeſtas literas dilectis filiis Collegio & deputatis fabricæ prefatae, eorumque pro tempore Auditoribus & ministris, ut omnes, & singulas alienationes in emphyteosim seu centum perpetuum, aut ad tertiam vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra triennium locationes, vel concesſiones, seu permutationes, aut occupationes de quibusvis terris, possessionibus, aut aliis bonis immobilibus seu rebus, & iuribus tam spiritualibus, quam temporalibus ecclesiarum, monasteriorum, domorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine sedis Apostolicæ licentia, aut alias forma non seruata, vel in damnum ecclesiarum, seu solemnitatibus à iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum monasteriorum, seu domorū minimè seruatis, aut alias nulliter catenus factas revindere, & constito sibi quantum sufficere videtur de aliquo ex præmissis, illas de contractu superinde sub quibusvis formis, & verbo expressionibus factos & celebratos, etiam si iumento & confirmatione Apostolica vallati existeret, ac alias sub certis modo, & forma Apostolica auctorata ad solium ipsius fabricæ procuratoris instantiam, etiam parte inuita, & contradicente, facta sibi prius intimatione, per tres menses rescindere, irritare, calare, & annullare, ipsosque detentores & occupatores, ad terras, possessiones, & bona, necnon res, huiusmodi praefata, ut præfertur, detenta & occupata recordandum, & de fructibus tam eatenus perceptis & qui percipi potuissent, quam in posterum percipiendis realter satisfaciendum cogere & compellere, bonorumque & fructuum huiusmodi tertiam partem ipsi fabricæ, reliquis duabus partibus ecclesiis, monasteriis, beneficiis, domibus, hospitalibus, & piis locis, & ad quae bona ipsa spectarent, cum effectu consignatio, vendicare, applicare possent & valerent, facultatem, & auctoritatem concesserimus, prout in dictis litteris, plenius continetur. Nuper tamen sicut nos accepimus, in prosecutione literarum huiusmodi,

T t iiiij hac

hac alma vrbe , & multis aliis ciuitatibus , & iec-
Collegium præfatum , & eius ministri invenient
nullas causas super recuperatione huiusmodi ter-
rum , possessionum , & aliorum bonorum immo-
lium , rerum , & iurisdictionum diuersis iudicis
etiam cauſarum palati Apostolici Auditonibus
missas , & delegatas , vel ordinaria auctoritate
in quibus à multo tempore , citra Abbatum , Rerum
& Commendatariorum , Rectorum , Administratur
Canonicorum , Capitularum , & aliorum benefici-
rum negligentia seu impotētia , aut alia ex causa
iudicarius actus relevans seruatus non extitit à
rīm monasteria , ecclesia , domus , hospitalia , scilicet
ca præfata detrimētum non modicum sustinuit
singulatum cauſarum præfatarum status , & non
nominaque & cognomina iudicium , & collegio
præsentibus pro expressis habentes , motu proprio
ad alicuius nobis super hoc oblate petitionis arcta
sed ex certa nostra scientia , ac de Apostolica per
plenitudine , eisdem deputatis & Collegio , commis-
sariis . Auditores & ministris , vt constat
singulas causas huiusmodi , in quibus saltem per
niut aliquis iudicarius reuocans actus ultra temporis
rogationes seruatus non fuerit , in eisdem statu , &
minis , in quibus reperiuntur , ac quibusque missio-
nam ordinariis , quam delegatis , etiam si cauſarum
tij Auditores huiusmodi fuerint , ad solius præfari
brica procuratoris instantiam , etiam Abbatum , Re-
ribus , Commendatariis , Administrribus , Rectorib-
us , Capellanis , hospitalariis , & aliis beneficiariis
reassumere , & auocare , illasque postquam , re-
fertur , reassumpta & auocata fuerint , iuxta prius
& facultates eidem Collegio concessas , & inde
prout procedere possint contra eiudem fabricatores , & in causis relictorum ad pias causas cognoscendis
decidere , ac fine debito terminare , facultatem
dimus . Insuper , cum sicut etiam accepimus , in
ciuitate nostra Bononien . venerabilis frater noster
piscopus Bononien . vigore concilij Tridentini , &
uaren . nonnullos ex clero ad locationes bo-

ecclesiasticorū reuidendas, & rescindendas deputasset,
 ipsi admodū paucas sine debito terminassent, tamen
 remanatas dictarum facultatum nostrarum in dictis
 publicis favorē literas, sub nomine ipsorum deputa-
 tū certum edictum publicatū fuerit, per quod inter
 omnes & singulā personā ecclesiasticā, nec
 non rectores & administratores ecclesiarum, mona-
 steriorum, & piorum locorum moniti fuerunt, vt pro
 implementio sacrorum canonum & constitutionum
 Ecclesiarum, tam à nobis, quam prædecessoribus nostris,
 cum adhibita diligentia, curarent recuperationem bo-
 norum Ecclesiasticorum per triginta annos ante Con-
 cilium Tridentinum quocumque titulo malè alienato-
 rum eidem iubendo vt omni studio, & diligentia in
 prefatorum deputatorum, & posse, eorum notarij
 etiam statutum terminum omnium bonorum à
 nos amissis, vt prefertur, cōputandis occupatorum,
 cumque occupatorum cum ipsorum nominibus &
 cognominibus, & ipsorum bonorum descriptionibus
 infinitibus notitiam dare, ac quęcumque instrumen-
 tis, & scripturas tales causas concernentia exhibere de-
 sident, ad hoc vt ipsi facilius in huiusmodi causis pro-
 duere possent. Et successivè postquam commissarius
 Ecclesiarum fabrica suum edictum, iuxta tenorem prefata-
 cum notitiatum literarum publicari fecerat, idem Epi-
 scopus à nobis quasdam literas in forma breuis obti-
 nere, per quas eidem, & pro tempore existēti Episco-
 pi, seu administratori, aut eius, vel illius vica-
 riis, & Revisorib⁹ ac syndicis, ad id ab eodem Epi-
 scopo in Synodo diocesana deputatis, & pro tempore
 apud eos concessimus, & nos indulsimus, vt omnes &
 regulas, ac quęcumque alienationes & concessiones,
 cumsumque bonorum Ecclesiasticorum factas &
 condendas ciuitatis & diocesis Bononien, & illarū cau-
 sideret, & cognosceret summarie, simpliciter, &
 breviter, ac sola facti veritate inspecta, & in illis quę
 alienationes se. rec. Symmachi secundi, & Pauli etiā
 Romani Romanorum pont. prædecessorum nostrorum,
 in damnum Ecclesiarum, monasteriorū, & piorum

T t v loco-

locorum facta esse compreserint, prahabitu figura
congrua revisione, adhibitisque legitimis probato-
bus procederet, & prout iuris foret deciderent de
facerent, prout in edicto & literis prefatis plau-
tinetur, quarum literarum vigore aliud editio ne
similibus publicatum extitit, quibus ipse perfron-
tasticæ, vt decet, obtemperat, dictas senten-
tes in eorum officio detulerunt, & vt Commissarii
prefatum deluderet, prefati deputati ab eisdem
dem commissariis facto appellariunt, & ipsi
omnibus causis prefatis præuenerunt. Nos am-
preamissa, prout in ciuitate Bononiæ, huc
curreunt, etiam in multis aliis ciuitatibus, illis
bus, simili vel alio modo occurtere posse, deinceps
fabrica sic impediretur, hoc non sine grauius
mento succedere posse, volentesque properanter
fabricæ utilitati consulere, ac editorum &
nostrarum prefatarum tenores similiter pre-
pro expressis habentes, motu & scientia simili-
legio, deputatis, auditoribus, commissariis, &
fabricæ prefatae, vt ipsi in omnibus, & fratre-
monasteriorum, Abbatiarum, Prioratum, domo-
& aliorum exemptorum sub iurisdictione ordinis
comprehensorum, necnon aliis in quibus pri-
nendum est instructus, etiam si ordinarius vir-
rarum nostrarum vel ipsa ordinaria auctoritate per-
nit, modo & forma, quibus per prefatas brevi-
alias concessum extitit, procedendi, calsque cogi-
& fine debito terminandi liberam & ampliatur
concedimus per praesentes. Præterea, cum per-
teras nostras prefatas eisdem Collegio & deputatis
cesserimus facultatem cogendi qualibet per-
restituendū bona, proprietates & redditus monas-
terium, ecclesiarum, beneficiorum, domoniam, de-
locorum, vt præmittitur, alienata, siue detra-
pata, vna cum eorum fructibus per possessionem
perceptis, & de facili eueniare possit, vt plurimam
qua per multos annos ipsa bona possedentur,
plurima melioramenta fecerunt, ne bonis ipsi
tur, canones, census, reditus, qua pro bonis ipsi

aperient augere, ita ut cederent in evidentem utilitatem ipsorum monasteriorum, ecclesiarum, beneficiorum, domorum, hospitalium, & locorum piorum. Alij tamen tanta premerentur necessitate, ut ipsis de fructibus per eos, & per eorum antecessores, & alias personas perceptis, integrè satisfaciendi nulla sufficiat facultas, interosumq; eis omnino videatur, cum ipsis forsitan bonorum possessores fuerint, ralem summam soluere. Nos super primis paterna pietate prouidere cupientes, voluntatis Collegii, & deputatos praestatos eiusq; commissarios, Auditores, & ministros, postquam bonorum parte ab eis huiusmodi iuxta formulam literarum nostrarum monasteriorum, ecclesiarum, domibus, capitulis, Capellaniis, beneficiariis, & piis locis ad ius, & proprietatem monasteriorum, ecclesiarum, domorum, Capitulorum, rectorum, Capellorum, beneficiorum, & piorum locorum, quorum ante tractatu, deduxerint, posse & valere eisdem possessoribus, aut aliis personis, de consensu eorum, quorum intererit, sub modo canonie sive cœtu, aut alijs prout iustū eis videbuntur, in evidentem tamen viuitatem ipsorum monasteriorum, ecclesiarum, domorum, Capitulorum, Parochialium, beneficiorum, capellaniarum, beneficiorum, ac locorum piorum, novo in emphyteosim, seu censum perpetuum, aut alieniam vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut idē ipsius eorum arbitrio locare & concedere, ac super factus male perceptis huiusmodi, si beneficiorum eundem ad id accesserit assensus cōponere, deq; tercipe bonorum & fructuum huiusmodi ipsis fabricæ per predictas literas nostras assignata, arbitrio suo, eam hanc pro tempore existētum Abbatum, Priorum, Commissariorū, administratorū, Canonicorum, Capitulariorū, Rectorū, & beneficiariorū eorundem sibi & etiam iūitiis disponere, & cōponere, ipsos possessores, & alias personas cum eis contrahentes cōtractare, & absoluere posse. Cumq; vt similiter accepimus, inveniantur multa bona in evidentem utilitatem monasteriorum, ecclesiarum, & piorum locorum modi, sed consuetis solennitatibus, vel aliis de iure, & de forma ordinū & constitutionum monasteriorum, Capitulorum, ecclesiarum, domorum, hospitalium, & pio-

& piorum locorum requisitis non obseruatis, nisi
licentia, vel confirmatione Apostolica alienata, lo-
gium, & deputatos, & eorum commissarios, am-
bitus praefatos postellores ipsos pro excellis, ad
ratio ausu, ac fructibus percepis indebet habere
corundem Collegij deputatorum, Commis-
& ministrorum arbitrio pœnias pecuniarum, et
quacunque appellatione remota, in ipsius habita-
tatem convertendis, punire & multicare, ciden-
toribus & detentoribus competentem termino
præfatis pœnis, ad obtinendam debitam confi-
nem à nobis, & sede Apostolica præfigere: quod
glexerint ipso termino claps, ad incusus penas
huiusmodi, & ipsorum bonorum priuationem
appellatione postposita, procedere etiā possunt
& declaramus. Ulterius quoque, cum plurimi
riantur monasteria, ecclesiae, beneficia, benefici-
pia loca, quæ instrumenta alienationum bona-
rum penes se non retineant, sed solum eis causa-
census allarum ratione persoluntur, licetque
possident, forsitan penes se talia instrumenta
illa tamen ostendere minime volunt, legem
quod per multum temporis spatium in bonorum
rundem solutionis possessione existunt. Eisdem Col-
legio, deputatis commissariis, & ministris, ut
singulas personas, bona ecclesiastica, vi præ-
tingentes, possidentes, vel detinentes, nisi legitimam
sam habuerint se excusandi, ad exhibendum pre-
menta, & instrumenta publica titulos sive
vigore bona huiusmodi possident, intra termino
præfigendum sub pœnis & censuris sibi benefi-
cere: quod facere recusantibus, aut non curan-
tibus, idem Collegium, & deputati in iis, in quibus de-
sidentes à quadraginta annis circa non offendere
ta instrumenta, & ab inde pacifice & podi-
soluisse, ac de canone solito ipsis beneficiis reser-
ad pœnarum, & censuratum huiusmodi inca-
iporum bonorum priuationē, suelnumque con-
solutionem procedere possint, concedimus &
mus. Et quoniam indignum viderur, quod mo-

mediz, & loca pia, & fabrica ipsa, dum per litium
stratus circunduci contigit, fructibus honorum, pro
ibus primam sententiam in eorum fauore obtinue-
tur, priuentur, volumus quod Collegium, & deputati
sunt, nec non eorum Commissarij, Auditores, &
ministri post priuam latam sententiam, si ab ea appelle-
ti, & causa prosequi continget, fructus honorum, su-
x qibus his verii contigerit, sub arcto sequestro, aut
pones idoneum depositarium per ipsum Collegium, &
eorum ministros eligendum usque ad eius cognitum in
bona sententia, deductis tamē his, quae alias ex for-
mati locationum præcedentium Rectoribus, Admini-
stratoribus, monasteriis & piis locis fuerint persoluenda,
quoniamē retardari debeant, & sine litis ac iurium
conflituum, ecclesiarum, & piorum locorum, ac
priorum præiudicio ponant, dent & deponant. At quo-
rum Ecclesiarum bona confinia, canones, census, redi-
tus de prouentus, iura, instrumenta, scripturæ, à diuersis
causa obsecratis occultatur, adeò quod à multis Ab-
batibus, Prioribus, Commendatariis, Capitulis, Cano-
nis, Refectoribus, Capellanis, Guardianis, & aliis be-
neficiariis, beneficiorum suorum bona, & illorū confi-
nia, & instrumenta ignorantur, eisdem Collegio, & de-
putatis, corumque Commissariis, Auditoriibus, & Sub-
legatis substitutis, & ministris, vt sub pecuniariis, &
aliorum subsidium ecclesiasticis sententiis, censuris,
de penis, ac aliis iuriis & facti remedii opportunis,
vires, & singulos utriusque sexus Christi fideles de-
primitis informatos, ac Notarios, & Tabelliones, ac
alios quoscumque de instrumentis, & scripturis, ac do-
cumentis in pramissis, & circa ea necessariis rogatos,
in Ecclesiis dum diuina celebrantur, vel alijs etiam per
alium publicum, vel simplicem citationem, vt ea om-
nibus monasteriis, ecclesiis, beneficiatis, & piis locis
convenient, propalent, notificant, exhibeant, & consi-
derent, citare, & monere, ac contra contumaces, &
invidentes ad incursum poenarum, & censurarū huius-
modi declarationem, usque ad illam effectualem obe-
comitiam omnibus, & singulis iuriis & facti remedii
procedere possint, & valeant, concedimus, & indulge-
mus.

mus. Et quoniam iustū esse censēmus, ut cauſa, quae
ipſos Collegium, deputatos, eorumq; Auditores, Com-
missarios, & Ministros cognoscūtur, tractante, pote-
duntur, celerē & optatum finē accepimus, voluntate
Collegium, & deputati, eorumq; Auditores, Com-
missarios, & ministri in omnibus cauſis, quas ipſos, de-
quemlibet protēpore auocare, agere, cognoscere, de-
dere, & fine debito terminare contigerint, illas sum-
uilegia, & facultates eidē Collegio coecillas & inten-
ac prout procedere possunt, contra eiusdem fati-
tores, & in causis legatorū piorum yna cum illis
ciden, dependen, emergent, annexis & cōncomit-
dere, cognoscere, decidere & similiiter fine delin-
nare, necnon partes in illis interesse habētes cīa
absentes, aut sui copiā non faciētes aut alias non pro-
biles fuerint, dummodo prima vice personaliter
fuerint, facta prius diligentia per eos reperiendū
ex cursoribus nostris vel mandatariis praefatu-
domi, vbi alias reſiderint, dēmisſa copia, vel pī-
in valuis Basilicæ sancti Petri huiusmodi, & anna-
Floræ attingendis, vel aliās, prout in obligacione
formā Cameræ fieri solet, arbitrio suo simili modu-
tare, necnon viduis, pupillis, & aliis performance
curatore indigentibus, curatores ipſos ex officio op-
tare, ac quibusvis, tam A postolica, quam ordine-
ctoritate deputatis, etiam S. R. E. Cardinalibus
ſarum Palatij Apostolici auditoribus, aliusq; audi-
necnon quibus, & quoties opus fuerit, sub prece-
niariis arbitrio suo imponēdis, ac celum ecclēsias
inhibere, aliaq; in p̄missis, & circaea necessaria
portuna facere possint & valeant. Districtus res
quibūsvis locorū ordinarii, etiā S. R. E. Cardina-
& allis personis, quavis auctoritate, etiam apod-
fungentibus, etiam cuiuscumque dignitatis, statu
dus, ordinis, & conditionis existentibus, in viam
Etæ obedientiæ, ac sub suspensionis à diuinis, &
municationis latè sententiæ aliusq; nostro arbitrio
derandis, infligendis p̄ensis, ne eosdem Colle-
deputatos molestare, aut p̄missorum executa-
quoquo modo impeditre, vel in eis se directe ve-

decū ingere, vel intromittere possint seu audeant,
magis quālīam. Decernentes quoq; præsentes literas vlo
quām tēpore de subreptionis, vel obreptionis vitio,
intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, etiam
eo, quod interesse habentes, vocati non fuerint, no
nō, in us, vel controvērsiā reuocari non posse, nec per
receptionem vel subreceptionem obtētas præsumi, & ob
victus carere, minuzque subquibūvis similiū vel
alium gratiarū reuocationibus, suspētionibus, limi
tationibus & aliis contrariis dispositionibus, quantūvis
generalibus, ac fortissimis clausulis, & decretis irritan
tiorib; roboratis, comprehendendi, sed semper ab illis exce
ptas quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, &
cum quo ante præmissa quomodolibet erant statum,
cum sub data per Collegium, & deputatos huiusmodi
sufficiēt plenariē restitutas esse. Sicq; ab omnibus cēseri,
etia per quoscumq; Iudices, & Commissarios quauis
autonotate fungētes, etiā Auditores, & Cardinales pre
sumblata eis, & corū cuilibet, quauis aliter indicādi
fuerit, iudicari debere. Irritū quoq; & inane, si secus
apertus a quoquā quauis auētoritate, sc̄iēter vel igno
rante, autētari, nō obstātibus prænissis, ac nostra de nō
de iure quāsito, & quibūvis Apostolicis, etiā per
necnon in provincialibus & synodalibus Cōciliis
specialibus, vel generalibus constitutionibus, &
acquisitionibus, acquibūvis etiā Collegij Cardinaliū &
Antitorum corūdē, ac aliorū tribunaliū, necnon quo
damq; monasteriorū, ecclesiarum, domorū, benefi
ciū, ordinū, capitularū, & piorum locorū, etiā iura
et confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate
decoratis statutis, & consuetudinibus, prīuilegiis
indulsiis, & literis Apostolicis, quibūvis etiā ipsis
tribunaliis, & aliis iudicibus, sub quibuscunque te
rribus & formis, ac cum quibūvis etiam derogato
riis, aliisque efficacioribus & infolitis
mūlis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel
specie, etiam motu simili, & ex certa scientia conce
nsimatis, approbatis, & innouatis. Quibus om
nibus, etiam si de illis eorumq; totis tenoribus, specia
specificā, & expressa mētio habenda, aut aliqua alia
exqui-

exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenet modi, ac si de verbo ad verbum nihil possumus certi & forma in illis tradita obseruata, inferi fore presentibus pro expressis habentes, illis aliis in formam permanfuris, hac vice duntaxat specialiter & cogit derogamus contrariis quibuscumque. Aut si aliquis communiter vel diuissim ab eadem sit sede inde quod interdici, suspendi, vel excommunicari possint per literas Apostolicas non facientes placitum expressam, ac de verbo ad verbum de indebet di mentionem. Volumus autem, quod distinguita retenta tercia parte bonorum per eos pro temporibus cuperatorum huiusmodi, reliquias duas partes habentibus ecclesiis pro rata consignare debeantur. Quodque praesentium transsumptis, etiam transmissis, manu Secretarii fabricae huiusmodi subfirmari, sigillo eiusdem fabricae sigillatis, eadem probatio in iudicio & extra adhibeatur, qua ipsi originaliteris adhiberetur, si forent exhibita vel difesa. Nulli ergo hominum licet hanc paginam notariorum concessionum, declarationis, induit, & voluntariae infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Sequitur hoc attentare præsumptio, indignationes, potestis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome, apud Etum Petrum, anno incarnationis Dominice mille quingentesimo, septuagesimo tertio, Idus Septembris. Pontificatus nostri anno quarto.

Bulla S. D. N. D. Pij Papa V. assignationis & agnationis
Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe,
fructuum, & aliorum narratorum, ex bonis Ecclesiis
alienatis perceptorum, & unius anni respectu loci fabri-
cis proprietatis ipsorum bonorum per alias suas lateras
Fabricae assignatae.

Ex debito pastoralis officij, cui disponemus
no præsidemus, ad ea libenter intendimus
que quarumlibet Ecclesiarum, Fabricæ pri-
Basilica nostræ Principis Apostolorum de Vrbe
cura nobis peculiaris est attributa, congrua-

liberationem, vtque id feliciter subsequatur, nonun-
tum ea, quae per nos ad ipsarum favore ordinata sunt,
vtque non ita felicem successum habitura credimus,
ut aliam formam reducimus, prout locorum & tem-
porum qualitate pensata, conspicimus in Domino salu-
mentis expedire. Sanè licet alias nos cum accepissimus,
quam diversa persona, tam Ecclesiastice, quam secula-
re, quam plurima bona, possessiones, & terras, etiam
ecclesiæ, etiam Cathedrales, & Metropolitan. Mo-
nasteria, beneficia, domos, & alia regularia, necnon
hospitale & pia loca pertinentia, & spectatia, prætextu
dominorum alienationum, eis contra tenorem fel. rec.
Symachi & Pauli secundi, ac aliorum Romanorum
primitivum prædecessorum nostrorum, aut sine Apo-
stole sedis licentia, seu illarum forma non seruata,
aut in euidens damnum & præiudicium ecclesiæ
monasteriorum, beneficiorum, & piorum loco-
rum huiusmodi factarum occupauerant, & detinuerat,
et incebat, nos præmissis occurrere volentes, vtque
adfectibus fabricæ dictæ Basilicæ curæ nostræ com-
mune subueniremus, certis tunc expressis modo & for-
matore proprio dilectis filiis collegio, & deputatis
fabricæ, eorumque pro tempore Auditoribus
ministris inter cetera, vt omnes & singulas aliena-
tiones in emphyteosim, seu censem perpetuum, aut ad
eum vel aliam generationem, seu hominis vitam,
aut aliud tempus ultra triennium locationes, vel con-
cessiones, seu permutationes, aut occupationes de qui-
bus terris, possessionibus, aut aliis bonis immobili-
bus, seu rebus & iuribus, tam spiritualibus, quam tem-
poralibus ecclesiistarum, monasteriorum, domorum, be-
neficiorum, hospitale, & aliorum piorum locorum
curamlibet, sine sedis Apostolicae licentia, aut eius
forma non seruata, in damnum ecclesiistarum, seu solem-
nibus à iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum
monasteriorum, seu domorum minimè seruatis, aut
aut nulliter eatenus factas reuidere, & constito sibi
quoniam sufficere videtur, de præmissis, illas, & con-
cessiones superinde sub quibusvis formis, & verborum
profissionibus habitos, etiam si iuramento vallati exi-
stent,

V Y sterent,

strent, ad solius ipsius fabricæ procuratoris sollicitationem
etiam parte inuita, & contradicente, facta libri præsumptione
timatione per tres menses, rescindere, imitare, aliare,
& annullare, ipsosque detentores, & occupantes ad terras, possessiones, bona, res, & iura pertinetia
præfertur detenta, & occupata relaxandum, & de
stitutis eatenus perceptis, & qui percipi potuerint
non in posterum percipiendis realiter faciliatatem
cogere, & compellere, bonorumque & frumentorum
cuperandorum huiusmodi tertiam partem ipsius
reliquis duabus partibus ecclesiis, monasteriis, pof
ficiis, domibus, hospitalibus, & piis locis, &
bona ipsa spectabant, cum effectu consignatis, &
care, & applicare, possent, & valerent. In eum
collegio, deputatis, corumque auditoribus &
stris liceres, dictæ tertiae partis huiusmodi bona
præfatae fabricæ, ut præfertur, applicatorum, com
plem possessionem propria auctoritate liberè appelle
dere, illamque in dicta fabricæ vīs & vultū
absque alia sedis A postolica, & super eorum res
rum, monasteriorum, domorum, beneficiorum, ho
spitalium, & aliorum locorum piorum, ad quatenus
ipsa spectabant, licentia alienare, vendere, & con
tere, diocesani loci, vel cuiusvis licentia delegare
nimis requisita, facultatem & auctoritatem con
rimus, prout in nostris desuper confectis literis
continetur. Verum quia, ut accepimus, dicta
fabricæ difficile foret tertiam partem proprias
norum eidem, ut præfertur, assignatam vendere
vīsum dicta fabricæ conuertere, cum non defici
ptores reperirentur, & plurima bona non in
modum diuisionem patiantur, ut tertia ab ipsius
fine duarum partium detimento ditmembrari
parari posset; Cupientes indemnitatē dicta
consulere, arbitrantesque, quod si loco dicta
partis proprietates bonorum recuperandorum
præfertur, dicta fabrica assignata, omnia bona
contra leges, & canones ac constitutiones au
rum nostrorum, per quovis conductores, fo
rces yniuersales, vel singulares quomodo

item dicitis bonis percepti, & qui percipi potuerunt,
non sine animæ eorum periculo retinere possunt,
nemus exigibiles sint, & in alienationibus, in qui-
bus pauci, aut nulli si uetus indebitè percepti fuerunt,
vel ex inopia debitorum, vel ex quauis causa, veloc-
itate per ipsos deputatos arbitranda, nullum vel
modicum emolumenū reportare posse, cum non sit
conveniens, quod ex eius bono opere detrimentum
causa omnes fructus, reditus, & prouentus integrōs
annī ex huiusmodi bonis recuperatis exigendi,
percepientē dicta fabrica assignarentur, & appro-
priarentur, celeriorem utilitatem tam dictae fabricae,
necclesia ipsæ consequerentur. Eosdem itaque col-
legi, & deputatos, ac auditores, & ministros, co-
mune quolibet à quibusvis excommunicationis,
interdicti, & interdicti, aliisq; ecclesiasticis senten-
ciis, censuris & poenis, a iure, vel ab homine, quauis
causa, vel causa laoris, si quibus quomodolibet in-
dumentis existunt, ad effectum præsentium duntaxat con-
sumendum, harum serie absoluentes & absolutos fore
valescentes, neconon literarum præfatarum tenores præ-
missos pro expressis habentes, motu proprio, non ad
causa super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam,
de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, ac
ad politica potestatis plenitudine, omnes, & singu-
lares, reditus, prouentus, canones, census, & affi-
lias, alias responsiones, quocumque nomine nuncu-
tientur, quomodolibet tam per conductores honorum
publicarum, quam eorum successores quoscumque
particulares, vel singulares, aut particulares, ac alios de-
putatos, occupatores, & debitores sub quouis prætextu,
in deinde contractu, contra leges, canones extraua-
tiones, & constitutiones antecessorum nostrorum, aut
dicta indebitè, nulliter & inualide perceptos, & ob in-
volum radicem primi contractus inualidi aut alijs
aut cum ecclæsia celebrati, vel occupationis, de-
betis & usurpationis factæ indebitè dictorum bo-
num. Si vero vel quia modici, aut nulli admis-
simi fructus sunt exacti, vel ex debitorum inopia,
vel quavis alia causa per ipsos deputatos arbitranda,

Vij fructus

fructus prædicti non essent exhibiles, uno fructu
tus, prouentus, census, & canones integros vnu-
ni ex dictis bonis recuperatis percipiendos loca
tertiæ partis plenariè & integrè dictæ fabrice alio-
mus, & applicari mandamus. Ita quod eisdem Cate-
gio, & pro tempore existentibus deputatis Audito-
bus, & ministris prædictis liceat illos propria au-
tate recuperare, exigere, & leuare, illosque loca
dere, & alienare, ac in usum & utilitatem dicitur
conuertere, sedis Apostolicae, vel superiorum ecclæ-
sticorum, monasteriorum & beneficiorum comite-
vel ordinarij, aut cuiusvis alterius licentia delinq-
nimè requisita. Et ut facilius ecclesia integræ
prietatem, & fabrica fructus, vt præmittitur, fa-
gnatos consequi possint sine litium cursu, eis sermo-
gio, & de uitatis concedimus & elargimur, ven-
eis videbitur opportunum, per seiplos tantum ab-
sis prædictarum alienationum, sive detenientis
norum ecclesiasticorum, in quibus ius ecclesiastico
nasteriorum, domorum, hospitalium, beneficiorum
piorum locorum præfatorum, nō aetò clavis re-
vt de facili bona, & fructus pro ecclesiis, monasteriis
domibus, beneficiis præfatis, ac fabrica venditare
sint, aut ius ipsum dubium sit, cum dictis detinente
possessoribus, & successoribus vniuersalibus vnu-
cularibus sub beneplacito sedis Apostolicae, regula
& componere de consensu Rectorum conuentu
trio possint & valeant. Quodque aucta & soler-
ta in qua conuenerint, seu pro qua complicerint
tores, possessores, vel successores prædictorū ab-
& liberare, ita vt de cetero à nemine sub praevi-
sumcumque constitutionum, canonum, legem
uagantium, ac bullarum per antecessores nostros
dictos, & per nos super refissione, & recipi-
bonorum & fructuum ecclesiasticorum edictarum
modolibet molestari, inquietari vel perturbari pos-
& valeant, sed facta solutione prædicta sint, & dis-
telligantur, etiam liberati, tam ab omni animo
culo, quam ab omnibus poenis, & multis, ca-
sione dictorum fructuum indebitè perceptione.

nta, & contractus necessarios conficere, qui post
 quae celebrati fuerint, idem robur obtineant, ac si à
 de Apostolica confirmati fuissent, & super præmis-
 tationibus, & singulis perpetuum silentium imposi-
 tum sit, & esse cenieatur. Districtius inhibentes qui-
 busvis cuiuscumque status, gradus & conditionis exi-
 tensibus, & quacumque auctoritate fungentibus, in
 virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicatio-
 ne, aliisque nostro arbitrio moderandis, & im-
 posendis penas, ne eosdem Collegium, & deputatos,
 trahique Auditores, & ministros präfatos in prä-
 missa molestare, perturbare vel inquietare audeant
 vel refutant. Ac decernentes präsentes literas, nul-
 lamente tempore de subreptionis, vel obreptionis
 vel intentionis nostræ, aut quoipam alio defœtu
 nos, impugnari, aut inualidari, etiam ex eo capite,
 quod intercessi habentes vocati non fuerint, aut ad iu-
 no terminos reduci, minusque in ius, vel controuer-
 sori vocari quovis modo posse: sed semper validas
 officiales existere, suosque plenarios effectus sortiri,
 ac sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum
 invocationibus, limitationibus, & derogationibus
 comprehendendi vllatenus posse, sed semper ab illis exce-
 das, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum
 statum, etiam sub quacumque data per ipsos eligenda
 rebibitas esse, & censeri. Sicque per quoscumque lu-
 dores & Commissarios, etiam causarum Palatij Apo-
 stolicj Auditores, sublata eis, & eorum cuiilibet, qua-
 ualiter iudicandi & interpretandi facultate, & aucto-
 ritate iudicari & definiri debere. Irritum quoque &
 mane, quicquid fecus super his à quoquam quauis
 auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attenta-
 m. Etnihilominus venerabilibus fratribus nostris A-
 merin. & Maceraten, ac Aquinaten. Episcopis motu
 omni per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi,
 vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios,
 pudentes literas, & in eis contenta quacumque, ubi &
 quando opus fuerit, ac quoties pro parte Collegij, de-
 partarum, Auditorum, & ministrorum präfatorum
 faciat requisiti solenniter publicantes, sibiique in

V v iii prä-

præmissis efficacis defensionis præsidio afflantur
ciant præsentes literas, & in eis quacumque contraria
ab omnibus quos illa concernunt, immobilitati
uari: Nos permittentes eos, vel corum aliquantum
super quomodolibet indebitè molestari. Communi
res quoilibet, & rebelles per sententias, cunctis
pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuriis, &
remedia appellatione postposita, compescendo, in
misque super iis habendis, seruatatis procellibus, inci
tias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis non
aggravando. Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit
xilio brachij secularis. Non obstante fel. rec. Rom.
Papa V II I. prædecessoris nostri, de vna, & con
generalis duabus dietis, dummodo ultra tria annos
quis ad iudicium vigore præsentium non existat,
ac aliis constitution, & ordinat. Apostolicis, non
nisi opus sit nostris de non tollendo iure quæficio
nionibus committendis ad partes vocatis, quem
terest, & exprimendo valore, necnon Lateraneno
cilij nouissime celebrati vniones perpetuas, natus
bus à iure permisso fieri prohibentis, & quibusdam
necnon in prouincialibus & synodalibus Concilia
tis specialibus vel generalibus constitution, & ordinat
ac quibuscum etiam iuramento, confirmatione Apo
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis de
sueruditibus, priuilegiis quoque indultis, & literis
postolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis
cum quibuscum etiam derogatoriarum derogare
aliisque efficacioribus & infolitis clausulis, immo
busque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, ex
motu & sciëtia similibus, ac alias quomodolibet
iteratis vicibus concessis, approbatis & innovatis
bus omnibus, etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus
specialis, specifica, individua, & expressa mentio dona
da, aut aliqua alia exquisita forma seruanda esse
nores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferre
tur præsentibus pro sufficienter expressis habem
lis alias in suo robore permanurus, hac vice denuo
specialiter & expressè derogamus, ceterisque con
trariis quibuscumque, seu si aliquibus communione

iuimus, ab eadem sit rede indultum, quod interdicti, bispindi, vel excommunicari non possunt, per literas apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de induito huiusmodi mentionem. Per praesentes autem literas derogatum non esse, nec intelligi volumus in parte, vel toto primis, & secundis cedula monu proprio confectis, & in favorem dictae fabricae super bonis ecclesiae alienatis, nisi tanum quod dictos integros fructus, & facultatem percipiendi habent viiius anni, ut præfertur. In omnibus vero a liis & singulis in dictis cedulis & literis concessis omnident, & esse intelligantur firma, & in suo robore vata, ac si praesentes a nobis non essent emanatae. Inter quoque statuimus ut earundem præsentium transfiguris manu Secretarii, & sigillo dicta fabricæ subtempus & munitis, eadem p[ro]d[uct]us fides adhibetur, que prælentiibus adhiberetur, si forent exhibita vel ultime. Nulli ergo hominum licet hanc paginam non nisi abolitionis, assignationis, concessionis, clargitionis, inhibitionis, decreti, mandati, derogationis, voluntatis, & statuti infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indigationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius le nouerit incursum. Datum Rome, apud S. Petrum, anno incarnationis Domini millelumo, quingentesimo, septuagesimo, Kalen. Febr. Pontificatus nostri anno sexto.

Diccliarum decimis, aliisq; bonis elocandis, & conservandis.

C A P. XIII.

Q Voniā ex prædicta Pauli Papæ constitutione manifestū est, locationem, & conductionē vltra trienniū fieri non posse, profectō euidenter consequitur, quod locare in perpetuum decimas, prædia, & alia bona ecclesie, vel beneficiorum Canonicis, seu aliis earundem possessoribus, permīssum non sit. Prohibitus enim alienare, non potest in perpetuū locare^a. Quinidio Canonicus, seu aliis beneficiatus vltra tempus vitę non potest locare bona beneficij sui: & si locauerit ad certū tempus, moriaturque ante finitā locationē,

V v iiii expirat

a. c. ad audiētiam, et ibi Pa-
nor. de reb eccl.
non alien. glo-
in dem. i. e. titi